

การประเมินความเสี่ยง เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

จัดทำโดย

นางน้ำผึ้ง สุวรรณสอาด

นางสุภาภรณ์ โพธิ์งาม

กลุ่มอำนวยการ ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

ความเสี่ยง (Risk)

หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือการกระทำใดๆ อันจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ในด้านลบหรือเป็นผลลัพธ์ ที่ไม่ต้องการ ทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดความเสี่ยงอาจเกิดจากลักษณะงานหรือกิจกรรมขององค์กร การควบคุมภายใน การที่องค์กรตรวจไม่พบข้อผิดพลาด

สาเหตุของความเสี่ยง

- ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร การเปลี่ยนแปลงระบบงาน เป็นต้น
- ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขัน สถานะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หมายถึง กระบวนการที่สำคัญที่ใช้ในการระบุ และวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร รวมทั้งการค้นหาและนำเอาวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร

การประเมินปัจจัยเสี่ยง

แบ่งได้ออกเป็น ๓ ประเภท

๑. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผล และประสิทธิภาพของการดำเนินงาน
๒. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
๓. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน

องค์กรสามารถประเมินความเสี่ยงได้ ๒ ระดับ

๑. การประเมินทั่วไป ได้แก่ การประเมินอย่างรวดเร็วโดยใช้เครื่องมือทั่วไป เช่น แบบสอบถาม การควบคุมภายใน
๒. การประเมินเฉพาะเรื่อง ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงเฉพาะเรื่อง โดยประเมินในเชิงลึก โดยอาจได้รับความช่วยเหลือจากผู้ตรวจสอบภายใน

วิธีการประเมินความเสี่ยง

พิจารณาได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. วิธีการประเมินความเสี่ยงเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach)
๒. วิธีการประเมินความเสี่ยงเชิงปริมาณ (Quantitative Approach)

ขั้นตอนในการประเมินความเสี่ยง

๑. การระบุปัจจัยเสี่ยง (Event Identification)

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis)

๓. การจัดการความเสี่ยง (Risk Response)

กระบวนการในการประเมินความเสี่ยง

สามารถดำเนินการเป็น ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงาน	๓. การวิเคราะห์และจัดระดับความเสี่ยง
๒. ระบุปัจจัยเสี่ยง	๔. กำหนดวิธีการควบคุมความเสี่ยง